

Lestip 'Mijn fijne geluidenboekje'

Over het boek

Het geluidenboekje van Edward van de Vendel is voor kleuters de meest toegankelijke dichtbundel tot nog toe. Het is een nauw samenhangend boekje dat in kleine poëtische versjes allerlei herkenbare, dagelijkse geluiden omschrijft. Het gaat van het kraken van een zakje chips tot de oortjes van mama's iPod; van het gezellige gekluif van hondjes aan een bot tot het gepiep van zolen op een schoolvloer. Bij de poëtische kronkelingen van Edward van de Vendel horen speelse tekeningen van Mattias De Leeuw.

Auteur(s)

Edward van de Vendel, Mattias de Leeuw (illustrator)

Uitgeverij

De Eenhoorn / 2013

Aantal pagina's

56 p.

ISBN

9789058388469

Genre

Poëzie

Prentenboek

Doelgroep

1ste kleuterklas, 2de kleuterklas, 3de kleuterklas

Trefwoorden

Auteur lestip

Stijn De Paepe

Aanzet

Eén aanzet geven voor een hele gedichtenbundel, kan natuurlijk niet. Het is niet de bedoeling dat je alle versjes na elkaar opzegt. Maar als je een hele week of een aantal weken rond het boek werkt, is een speelse introductie van de bundel wel een goed idee. Stal een aantal 'geluiden' uit de gedichtenverzameling uit in de vertelkring: een chipszakje, een bakje grind, een nagelknipper, een iPod-met-oortjes, een koffiezet, een wollen trui, een gsm, een bak metalen lepels of een ketchupfles. Laat de kleuters eerst reageren en zeggen wat ze zien. Wat hebben alle dingen gemeen? Misschien zien ze meer overeenkomsten dan je dacht of komen ze er snel achter dat alle dingen een markant geluid maken? Ontdek ze samen: van heel evident – een rammelende bak lepels – tot eerder onverwacht – hoezo maakt een wollen trui geluid? Laat een aantal kleuters een geluid maken met de spullen die er liggen en bespreek. Zeg vervolgens telkens het bijhorende versje, zonder dat je het al meteen gaat uitdiepen of toelichten.

Verwerkingsactiviteiten

Hier volgt een keuze van een aantal versjes met telkens een aantal opties, opdrachten en momenten.

Bliksem en meer

Verzamel, naast een aantal vellen zilverfolie, een paar onweerachtige instrumenten. Zo klinken ook plastic of aluminium platen stevig als gedonder en kan je met allerhande schuddozen soorten regen evoceren. Door duchtig op je dijnen te kletsen of een aantal droge takken te doen knakken, lijkt het op het stormachtige klieven van bomen. Met buizen zwieren klinkt dan weer als gierende wind. Aan de hand van pictogrammen, foto's of prenten kan je de geluidengroepen eerst apart laten oefenen, daarna ga je meteen voor combootjes of laat je de stormband unisono klinken. Nòg leuker wordt het als je een heuse soundscape maakt onder een (bestaand of zelf gemaakt) verhaal waarin het onweer langzaam aanzwelt. Als je er zelf geen maakt, zijn Over onweer en spoken van G. Cochavi, Dries Draak en het onweer van Laurence Bourguignon en Vos en Haas en de bui van Uil van Sylvia Vanden Heede goede suggesties. Laat misschien ook eens één van de muzikale onweders van componist Gioachino Rossini horen, uit zijn ouverture Willem Tell bijv., of uit zijn opera De Barbier van Sevilla, zodat kleuters ervaren hoe je de natuur meesterlijk kunt omzetten in muziek.

EINDTERMEN

- Kleuter - Muzische vorming - Muziek 2.1
- Kleuter - Muzische vorming - Muziek 2.5
- Kleuter - Wereldoriëntatie - Natuur (levende en niet-levende natuur) 1.8

Elastiekjes

Maak een elastiekjesorkest en laat de kleuters aan de hand van twee elastiekjes – één van duim naar pink, en één van wijsvinger naar ringvinger – horen hoe je daar geluid mee kan maken. Ze klinken zelfs anders: het korte eind is ietsje hoger dan het lange eind. Het lijkt een beetje alsof je pizzicato speelt op viooltjes: houd je elastiekjeshand aan je schouder en bespeel haar met de andere. Laat de Wiener Philharmoniker op het volgende [filmpje](#) - met de pizzicatopolka van Strauss - horen om duidelijk te maken wat je bedoelt. Misschien kan je dat eenvoudige deuntje uiteindelijk wel aanbrengen? Al begin je het best gewoon met snel-traag, hoog-laag, alleen-in groep.

EINDTERMEN

- Kleuter - Lichamelijke opvoeding - Motorische competenties (groot-motorische en klein-motorische vaardigheden in gevarieerde situaties) 1.29
- Kleuter - Lichamelijke opvoeding - Motorische competenties (groot-motorische en klein-motorische vaardigheden in gevarieerde situaties) 1.30
- Kleuter - Muzische vorming - Muziek 2.1
- Kleuter - Muzische vorming - Muziek 2.5

Elektrische trui

Vraag aan de kleuters of ze het al eens hebben horen of voelen knetteren toen ze hun trui uitrokken. Heeft iemand zin om het eens te demonstreren? Hebben ze enig idee hoe dat komt? Bewijs dat het versje klopt en dat je met je wollen trui elektriciteit kan opwekken door de ballonproef te doen. Je hebt een opgeblazen ballon, een wollen trui of sjaal en papiersnippertjes nodig. Zeg dat jij van een ballon een papiermagneet kan maken. Beweeg eerst met de ballon over de snippers, er gebeurt niets. Doe het vervolgens opnieuw nadat je een tijdje met de wollen trui over de ballon hebt geweven: de snippers worden naar de ballon toe getrokken. Magisch! Zorg ervoor dat de kleuters het proefje ook zelf doen en laat hen onderzoeken met welke materialen het nog of net niet kan. Lukt het door op een metalen lepel, een plastic lepel, een appel, een handdoek, een plastic zakje of een huishouddoekje te wrijven? Laat hen proefondervindelijk vaststellen wat werkt en wat niet.

EINDTERMEN

- Kleuter - Nederlands - Luisteren 1.4

- Kleuter - Wereldoriëntatie - Techniek (kerncomponenten van techniek) 2.2
- Kleuter - Wereldoriëntatie - Techniek (techniek als menselijke activiteit) 2.9

Ggggrasmaaier

Het woord grasmaaier en alle andere g-woorden in dit versje, vertolken het geluid van de machine zelf. Zoals het woord 'plopper' (gootsteenontstopper) dat doet. In diezelfde trant kunnen jij en de kleuters beschrijvingen of versjes verzinnen waarbij het gesuggereerde geluid in de beschrijving zelf zit. Ter inspiratie:

De zzzaag zzzaagt zzzachtjes. Op zijn gemakje.

De zzzzaag zzzzucht zzzzachtjes. Er knakt een takje.

De knapschaar knipt de knopjes af

De rozelaar knakt. De schaar krijgt straf.

Schuchter schoffelt het schoffeltje wat

Schepjes aarde weg van het pad

Een drrrilboor drrrumt de buurman wakker

Hij drrroomde net. De arme stakker.

Tekst: Stijn De Paepe

EINDTERMEN

- Kleuter - Nederlands - Spreken 2.13
- Kleuter - Nederlands - Taalbeschouwing 5.5

En verder...

Plop

Je kan dit zelf uitproberen met de kleuters.

Bibliografie

Over onweer en spoken - G. Cochavi (Free Musketeers, 2011)

Dries Draak en het onweer - Laurence Bourguignon (Averbode, 2006)

Vos en Haas en de bui van Uil – Sylvia Vanden Heede (Lannoo, 2011)